Wydział Informacji Sądowej
Naczelnego Sądu Administracyjnego

Warszawa, dnia 9 lipca 2019 r.

WIS.050.290.2019

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 17 maja 2019 r., w którym przedstawił Pan szereg pytań i postulatów związanych ze strukturą stanowisk oraz zasadami wynagradzania pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych, a także zakresu zadań powierzonych referendarzom sądowym, działając w imieniu Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego uprzejmie informuję, co następuje.

W przesłanym piśmie wniósł Pan o podjęcie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego działań nadzorczych ukierunkowanych na:

a) wyrównanie wynagrodzeń pracowników sekretariatów orzeczniczych oraz asystentów sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych,
b) ujednolicenie struktury stanowisk pracy w sekretariatach tych sądów poprzez rzeczywiste wprowadzenie jednolitej struktury stanowisk dla wszystkich sekretariatów orzeczniczych,
c) wyeliminowanie rozbieżności w zakresie zadań powierzanych referendarzom sądowym w wojewódzkich sądach administracyjnych.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że kwestie związane z zatrudnianiem pracowników administracyjnych na określonych stanowiskach urzędniczych w wojewódzkich sądach administracyjnych oraz wysokością ich wynagrodzeń, co do zasady, należą do właściwości prezesów tych sądów. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w świetle art. 12 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2107 ze zm.) sprawuje nadzór nad działalnością administracyjną sądów administracyjnych, w

ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5, 00-011 Warszawa, tel.: 022 551 65 00, fax: 022 551 6506, informacje@nsa.gov.pl

zakresie polityki kadrowej jest zobowiązany m.in. do kontroli zgodności z prawem działań podejmowanych przez prezesów poszczególnych sądów administracyjnych w tym zakresie.

Wobec tego, odnosząc się do postulatów przedstawionych w punktach a) i b) Pana pisma, należy zwrócić uwagę, że struktura stanowiskowo-wynagrodzeniowa w sądach administracyjnych została określona w rozporządzeniu Prezydenta RP z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie stanowisk i wymaganych kwalifikacji urzędników sądowych i innych pracowników oraz szczegółowych zasad wynagradzania referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 72, poz. 384 ze zm.). W związku z tym prezesi sądów administracyjnych, związani przepisami wspomnianego aktu prawnego, mogą zatrudniać na określonych stanowiskach, osoby posiadające wymagane kwalifikacje i ustalać im wysokość wynagrodzenia w zakresie określonym w rozporządzeniu. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w przypadku pracowników administracyjnych zatrudnionych w sądach administracyjnych, inaczej niż w przypadku sędziów, asesorów i referendarzy, rozporządzenie pozwala na pewne zróżnicowanie w wysokości wynagrodzenia osób zatrudnionych na takim samym stanowisku, wprowadzając tzw. „kategorie zaszeregowania". Kategorie zaszeregowania stanowiskowego służą zatrudnieniu osób o zróżnicowanym stażu pracy i wykształceniu. W tym miejscu warto wskazać, że na przykład w grupie pracowników sekretariatów wydziałów procesowych znajdują się osoby posiadające wykształcenie średnie ogólne, techniczne, jak również osoby, które ukończyły studia I stopnia (licencjackie) oraz studia II stopnia (magisterskie), a także osoby które podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w różnego typu szkoleniach czy kursach. Zróżnicowanie płacowe w ramach określonej grupy pracowniczej wydaje się zatem celowe, a nawet niezbędne, nie tylko z uwagi na wyżej wskazane zindywidualizowane cechy pracowników (staż pracy, wykształcenie), ale także przez wzgląd na ich odmienne właściwości osobowe i sprawność realizacji powierzonych zadań.

Określona w wymienionym rozporządzeniu wieloszczeblowość stanowiskowa umożliwia odpowiednie osadzenie danego pracownika w ramach struktury zawodowej właściwej komórki organizacyjnej w zależności od wykonywanych zadań i pełnionych funkcji (np. okresowego zastępowania kadry kierowniczej, reprezentowania sądu na zewnątrz poprzez przekazanie uprawnienia do podpisywania określonej korespondencji, realizowania niezbędnych dla właściwego przebiegu postępowania sądowoadministracyjnego zadań analitycznych w oparciu o dane statystyczne, itp.). Przyjęta struktura stanowiskowa zapewnia

także możliwość kolejnych awansów w miarę zdobywania przez pracownika nowych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

Zaznaczyć należy jednocześnie, że to nie obowiązujące w stosunku do określonych kategorii zaszeregowania zasady płacowe przewidziane w rozporządzeniu stanowią bariery dla wzrostu wynagrodzeń określonej grupy zawodowej, a wysokość środków przekazanych sądom administracyjnych w ramach rocznego budżetu uchwalanego przez Sejm RP, determinujący wyłącznie zakres możliwości płacowych sądów administracyjnych, od czego w istocie uzależnione są możliwości awansów stanowiskowych. Informuję, że Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego mając świadomość uzasadnionych oczekiwań pracowników sądów administracyjnych związanych z podwyższeniem wynagrodzeń podejmuje działania mające na celu zwiększenie budżetu sądów administracyjnych w części przeznaczonej na wynagrodzenia.

Z uwagi na przytoczone wyżej argumenty, w kontekście efektywnej polityki kadrowej i płacowej, należy uznać za niezasadne postulaty bezwzględnego wyrównania wysokości wynagrodzenia wszystkich pracowników zatrudnionych na określonym stanowisku.

Niezależnie od powyższego informuję, że Prezes NSA dostrzega pewne mankamenty omawianej regulacji prawnej (rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22 marca 2011 r.), a w szczególności potrzebę dostosowania struktury stanowiskowej do współczesnych potrzeb sądów administracyjnych. Wobec tego, po szczegółowej analizie obecnie obowiązujących przepisów, zostanie rozważona możliwość przedstawienia propozycji zmian w omawianym zakresie Prezydentowi RP, który na mocy art. 29 ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych określa stanowiska urzędników sądowych oraz pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych, a także szczegółowe zasady ich wynagradzania.

Odnoszą się zaś do postulatu likwidacji rozbieżności w zakresie zadań powierzanych referendarzom sądowym w wojewódzkich sądach administracyjnych należy zauważyć, że realizacja przez referendarzy innych zadań niż określone w art. 27 ust. 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych wiąże się ze zróżnicowanym obciążeniem sprawami tej kadry orzeczniczej i ma miejsce w tych wojewódzkich sądach administracyjnych, gdzie wskazane obciążenia kształtują się na niskim poziomie. Nadto podkreślić należy, że wykonywanie przez referendarzy innych czynności niż określone w przepisach ustawy służy zdobywaniu dodatkowego doświadczenia, cennego w przypadku ubiegania się np. o urząd sędziego. Niemniej przedstawione przez Pana spostrzeżenia zostaną przedstawione prezesom wojewódzkich sądów administracyjnych w trakcie ich najbliższego spotkania z Prezesem NSA, w celu ustalenia czy w konkretnych wojewódzkich sądach administracyjnych liczba etatów

referendarskich w stosunku do etatów asystenckich jest odpowiednia dla właściwej obsługi sądu.

Biorąc pod uwagę powyższe sprawę uważam za wyjaśnioną. Jednocześnie uprzejmie dziękuję za przedstawienie swoich spostrzeżeń związanych z funkcjonowaniem sądów administracyjnych.

Przewodniczący
Wydziału Informacji Sądowej
Naczelnego Sądu Administracyjnego
Marciniak
Sędzia NSA Sylwester Marciniak